

AFBOUW

ZAKEN

NOA

Nederlandse
Ondernemersvereniging voor
Afbouwbedrijven

2019 | JAARGANG 19 **NUMMER 04**

HET VAKBLAD VOOR LEDEN VAN NOA

→ **NOVITEITEN**
in de afbouw / 06

→ **TRENDS**
2018-2023 / 14

2.000 PROFESSIONALS
delen kennis op AfbouwVakdag / 10

ATTENTIE

MAESTRO'S VAN DE MENGKUIP

NIEUW

Gyproc Royal Kroonstuc op jouw vakwerk

Jouw vakmanschap verdient het beste gips. Daarom presenteren wij: Gyproc Royal! Puur stukadoorsgips met een lange kuitijd waarmee je kunt laten zien dat je van goeden huize bent. Het is licht te verwerken, fantastisch glad te pleisteren en is vanaf 5 mm laagdikte toepasbaar. Voor vakwerk waar iedereen een diepe buiging voor maakt. Royal uitproberen? Vraag een demo aan op gyproc.nl/royal

Zeker Gyproc
SAINT-GOBAIN

INHOUD

14

KANSEN EN BEDREIGINGEN

EIB heeft een nieuw rapport uitgebracht: trends en ontwikkelingen in de afbouw 2018-2023. De komende vijf jaar groeit de afbouw gestaag verder, maar niet zonder slag of stoot.

18

INNOVATIEPLEIN AFBOWVAKDAG

Tijdens dé vakdag van 2019 was er een speciaal innovatieplein met demonstraties: van stofafzuiging tot stucen op stelten en van exoskelet tot chips in vloeren.

24

NOA VOORJAARS-PROGRAMMA

Er zijn nieuwe cursussen en workshops om uw vakkennis en ondernemersvaardigheden te verbreden of verdiepen. Dat doet u samen met collega-ondernemers om ook te leren van elkaars ervaringen en ideeën.

4 Van de voorzitter

6 Nieuw, nieuwer, nieuwst

9 Een gewaarschuwd mens...

10 Kennis op peil houden in het Afbouwtheater

13 NOA Jong Management op studiereis

14 Kansen en bedreigingen voor de afbouwbranche

17 Tweets

18 Het innovatieplein tijdens de AfbouwVakdag

20 Loon- en functiestructuur Afbouw

21 Sfeerimpressie AfbouwVakdag

24 NOA-Voorjaarsprogramma

26 Slippery when dry

28 Nederlands Kampioen stukadoren Jeffrey Stuiver

29 Agenda

30 Themamiddag ondergronden

32 Nieuwe leden

33 NOA Verzekeringsdienst

34 Nieuw op NOA.nl

Afbouwzaken verschijnt 10 keer per jaar

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Redactie

Erica van Aken
Jolanda Reede
E afbouwzaken@noa.nl

Tekstverwerking, lay out en druk

Wilco Art Books
Vanadiumweg 8, 3812 PZ Amersfoort

NOA

Nieuweweg 226
3905 LT Veenendaal
Postbus 310
3900 AH Veenendaal
T 0318 - 54 73 73
www.noa.nl

VAN DE VOORZITTER

"HEB IK IETS GEMIST?"

De vraag of u wat gemist hebt, kunt u zichzelf zeker stellen als u 4 april niet op de Afbouw-Vakdag was. Er gingen 2.000 mensen door de registratiepoortjes en dat zijn op één dag heel veel afbouwers bij elkaar! Om te zien of er wat nieuws in onze afbouw wereld te koop is, maar zeker ook om bekenden te treffen en nieuwe contacten te leggen.

De sfeer op onze vakdag was opperbest en van velen krijgen we te horen dat het een zeer geslaagde dag was. Natuurlijk is er ruimte voor verbetering (persoonlijk vind ik dat er altijd wel iets beter kan). Zo kwam de natuursteensector helaas niet echt tot zijn recht. En ondanks de geweldige locatie en goede organisatie vond ik het elders parkeren niet zo'n feest. Hoewel zo'n groots evenement om meerdere redenen niet jaarlijks past, vind ik het wel voor herhaling vatbaar. Maar we wachten de officiële evaluatie af en zullen deze met de nodige mensen bespreken. Ondertussen zijn al weer diverse sectoren druk bezig met de voorbereidingen voor de Monumentenbeurs, waar onze ambachten en restauratiemogelijkheden worden gepresenteerd. Die beurs is van 14 tot en met 16 mei in Den Bosch en is in combinatie met de Renovatiebeurs zeker ook een bezoek waard.

Nieuwe loon- en functiestructuur

U kunt zich ook afvragen of u de 'roadshow' over de nieuwe loon- en functiestructuur hebt gemist. Onze bijeenkomsten, op vijf verschillende locaties in het land, werden druk bezocht, zodat we veel werkgevers de nodige input konden geven om de nieuwe structuur goed door te voeren. Het is kort dag om een en ander in orde te maken, want de nieuwe structuur is met ingang van 1 mei 219 ingevoerd, maar het is goed te doen. Mocht u de uitleg gemist hebben, dan kunt u op onze website en op mijnafbouw.nl alles terugvinden om er direct mee aan de slag te gaan.

Er valt van alles te missen

Zelf vraag ik trouwens ook regelmatig of ik nog wat gemist heb. Van een voorzitter wordt verwacht dat je van praktisch alles op de hoogte bent en dus niets mist. Nou, ik kan u vertellen dat het niet meevalt om alles bij te houden. Het gaat namelijk niet alleen om de NOA-zaken. Ook de krachtenvelden om ons heen zijn continu in beweging. Denk aan TBA, bpfBOUW, Bouwend Nederland, Savantis, AFNL, Bovatin en

allerlei andere instanties. En het politiek speelveld is natuurlijk helemaal een vak apart. Gelukkig hebben we Frank Rohof vrij gemaakt om al die krachtenvelden om ons heen in goede banen te leiden. Dat zal ook nodig zijn, want de nieuwe voorzitter die dit jaar gekozen moet worden, zal niet zomaar alles kunnen overnemen en bijhouden.

Op weg naar NOA 2.0

Er is inmiddels een gerenommeerd bureau ingeschakeld om de vereniging te helpen een potentiële nieuwe voorzitter te vinden, die goed bij onze vereniging past. De verwachting is dat die binnen enkele maanden gevonden wordt. De juiste persoon op deze functie is een belangrijk onderdeel van onze transitie naar NOA 2.0. We werken er gezamenlijk hard aan en zullen het plan zo snel mogelijk aan de Ledenraad voorleggen. Er ontstaat een goede structuur waar iedereen achter kan staan. Alle hoofdsectoren van NOA krijgen sterke sectorbesturen en er moet een niet al te groot hoofdbestuur komen, waar elke sector in vertegenwoordigd is. Het nieuwe boegbeeld moet daarom in staat zijn leiding

Bart Briels
Bestuurslid NOA

"IN DE TOEKOMST MOGEN WE

Wat ik persoonlijk de afgelopen tijd heb gemist? Dat we alles samen doen! Hendrik heeft daar niet voor niets vanaf het begin van zijn voorzitterschap op gehamerd. Maar tijdens de AfbouwVakdag voelde ik het weer: samen met de vele fabrikanten en leveranciers die een stand hadden, medewerkers en commissieleden hebben we een dag neergezet waar naar mijn bescheiden mening weer een ouderwetse

samensmelting is ontstaan tussen alle vakgenoten. We kunnen trots zijn op een ieder die hier zijn steentje aan heeft bijgedragen, chapeau.

Als voorzitter van Afbouwkeur en de hoofdsector Stukadoren & Afbouw verzet ik momenteel, samen met mijn medebestuurders, veel werk: Vooruitlopend op de wet Kwaliteitsborging willen we een

Reageren:

Een vraag, of idee?

Mail
h.ruys@noa.nl

Twitter
[@HendrikRuys](https://twitter.com/HendrikRuys)

LinkedIn
Hendrik Ruys

Hendrik Ruys
Voorzitter

te geven aan de organisatie en tegelijkertijd verbinding kunnen leggen. Dit om de dienstverlening nu en in de toekomst nog beter en doeltreffender voor u te maken en te zorgen voor een sterk 'NOA-gezicht' naar buiten.

Samen misbruik voorkomen

Zowel voor onze vereniging als voor u als lid is een sterk NOA-merk belangrijk. Toen mij tijdens de AfbouwVakdag verteld werd dat er op de Beverwijkse Bazaar NOA-stickers te koop worden aangeboden, bedacht ik dat ik u er toch nog eens attent op moet maken dat wij misbruik van onze logo's/beeldmerken hard aanpakken. U kunt ons daarbij helpen als u op een bouw een busje signaleert met een sticker, waarvan u zeker weet dat het geen collega-lid is. Zorg dan wel voor een foto bij uw melding op www.noa.nl/misbruiklogo. En als u het vermoeden hebt dat iemand niet conform wet- en regelgeving werkt, waardoor er sprake is van oneerlijke concurrentie, dan kunt u daarvoor terecht bij LEA, www.LoketEerlijkeAfbouw.nl. Schroom niet om er, desgewenst anoniem, gebruik van te maken. Competitie houdt

een ieder scherp, daar is niks mis mee, maar het moet wel eerlijke competitie zijn!

Mis geen nieuws!

Om er verder voor te zorgen dat u alle info en tools voorhanden heeft om u in de markt professioneel te profileren en daarmee de concurrentie - eerlijk of oneerlijk - voor te blijven, willen we u op alle mogelijke manieren bij uw dagelijkse werkzaamheden ondersteunen. Zo is Afbouwkeur bijvoorbeeld al best ver met de ontwikkeling van een ontzettend mooie app, die werkopname, kwaliteitscontrole, oplevering en dergelijke relatief makkelijk maakt. Medewerker Bart van der Vorst heeft zich hier sterk voor gemaakt en gebruikt zijn kennis en kunde om leden van zowel Afbouwkeur als NOA op allerlei manieren te helpen. Bijna jammer dat het in eerste instantie alleen voor Afbouwkeur deelnemers beschikbaar wordt gesteld. Maar... als u aan de kwaliteitseisen voldoet, kunt u door Afbouwkeur Erkend worden en er wél alvast gebruik van maken. Een mooi keurmerk om uw bedrijf nog beter te profileren.

Nog meer om te missen?

Wat u mogelijk ook gemist kunt hebben, is het vertrek van medewerkster Claudia Willems. Zij heeft na een jaar besloten dat ze niet langer bij NOA blijft. Haar werkzaamheden worden natuurlijk opgevangen. Onze directeur Jaco Uitenbogaard zal daar doeltreffend mee omgaan. Zo zijn er nog veel meer zaken te noemen, die u mogelijk gemist kunt hebben, maar wat ik eigenlijk nog veel belangrijker vind, is om te weten of u écht iets mist? Als u vindt dat we ergens tekort schieten, of dat u graag geholpen wilt worden op een bepaald gebied, laat het ons of uw sectorbestuur dan weten. Zo horen we het ook graag als u zich ergens voor de vereniging in wilt zetten? Elke hoofdsector heeft hier laatst middels een sectornieuws-brief over geschreven: om dienstverlening op allerlei terreinen te kunnen blijven aanbieden, hebben we veel input en deskundigheid nodig. Leden die willen meedenken en/of meebesturen bij werkgroepen, commissies, besturen en dergelijke zijn altijd gewenst!

VOORAL 'HET SAMEN' NIET MISSEN!"

zeer eenvoudig te bedienen app ontwikkelen, waarmee medewerkers op de bouwplaats opnames kunnen maken, meer- en minderwerk kunnen registreren, de LMRA uitvoeren, projectgegevens en opdrachten kunnen communiceren, etc. Dit natuurlijk om als bedrijf jouw kwaliteitspeil verder omhoog te brengen en je te onderscheiden van je concullega.

En bij de hoofdsector Stukadoren & Afbouw zijn we bezig om een sectorbestuur te vormen waarin de leden zichzelf herkennen. We zoeken actief naar bestuurders waar men bij kan aankloppen en die openstaan voor vragen. Leden moeten zich veilig en bediend voelen en trots zijn dat ze lid zijn van NOA. Anderzijds gaan we natuurlijk gewoon door met de vertrouwde sectoractiviteiten:

op zaterdag 15 juni komt ons jaarlijkse - inmiddels overbekende - "rondje" er weer aan, dus noteer deze datum alvast, want binnenkort volgt nadere informatie. Ik wil benadrukken dat er binnen de gelederen keihard wordt gewerkt om samen NOA 2.0 te laten opbloeien tot een vereniging waar iedereen weer trots is om er onderdeel van te zijn!

"NOVITEITEN OP DE AFBOUWVAKDAG"

NIEUW, NIEUWER, N

De 2.000 bezoekers die de weg naar Utrecht wisten te vinden voor de allereerste AfbouwVakdag kwamen niet alleen maar om zich te laven aan nieuwe kennis, te netwerken met een hapje en een drankje of te dansen op muziek van de Crazy Piano's. Ze kwamen ook om nieuwe producten en technieken te aanschouwen waar ze hun werk nog beter, sneller, veiliger of goedkoper mee kunnen doen. Wij selecteerden een aantal opvallende producten en diensten.

DROOGTIJDVERSNELLER

"De uitvinding van de eeuw", noemt Erick Jusia van Chemsta de droogtiijversnellers die hij in Nederland distribueert. "Hiermee versnellen we de droogtijd van zandcementdek-vloeren naar 3 tot 5 dagen." Volgens Jusia bestellen zelfs particulieren de droogtiijversnellers als ze vinden dat bouw-bedrijven niet snel genoeg opleveren. "Vandaar dat we het ook via Bol.com aanbieden. Mensen zoeken tegenwoordig immers van alles op internet. Die laten zich steeds minder wijsmaken door een bouwbedrijf." Chemsta komt in drie varianten. De Accelerator versnelt de droogtijd naar 21, 14 of 7 dagen. Afhankelijk van de hoeveelheid versneller die door de mortel wordt gemixt. Chemsta Speed brengt de droogtijd zelfs terug naar 3 tot 5 dagen en Chemsta Plus verhoogt de druk- en buigsterkte van cementdekvloeren.

GYPROC ROYAL

Maichel van Esch van Gyproc heeft zelf 21 jaar gesmeerd en weet dus echt wel waar hij het over heeft als hij uit de doeken doet waarom Gyproc Royal een goede aanvulling is op het Gyproc assortiment. "Deze stukadoorspleister is zeer licht verwerkbaar en zowel handmatig als machinaal aan te brengen. Royal heeft een lange kuitijd - tot wel 45 minuten, droogt gelijkmatig op, is fantastisch glad te pleisteren en geeft een mooi wit eindresultaat." Gyproc Royal is volgens Van Esch een pleister die nog niet in het assortiment zat. "Vakmannen kunnen nu een complete wand in het Gyproc systeem zetten. We hebben er 1,5 jaar in ons StucLab aan gewerkt. In nauwe samenwerking met stukadoors."

NIEUWST

LED IN DE VLOER

Vloeren zijn steeds vaker hightech. Door LED-verlichting en chips in de kunststof vloeren te verwerken, is het mogelijk om route informatiesystemen in bijvoorbeeld ziekenhuizen te verwerken. Of valbeveiliging in verzorgingstehuizen. Of de belijning in sporthallen aan te passen aan de specifieke sport die er op dat moment op de vloer wordt uitgeoefend. Of persoonlijke welkomstboodschappen in bijvoorbeeld parkeergarages.

TROFFELS MET KURK

Wie kent de enthousiaste Twent Paul Gehring van groothandel in afbouwgereedschappen Alvernis nou niet? Met tomeloze energie doet hij op iedere beurs uit de doeken hoe het eigen merk Doordagt het levenslicht zag. "Gemaakt in Duitsland, door een fabrikant die zelf echt gek is van gereedschap. Als het moet leveren we in een oplage van één stuk. Geen probleem. Kijk, wie zijn wij om te bepalen of een stuk gereedschap goed werkt? Dat bepaalt de vakman zelf toch? Die weet echt het beste wat hij nodig heeft voor een speciale klus. En in principe kunnen wij alles maken." Met Doordagt levert Alvernis naast hoektroffels ongeveer alles wat een stukadoor nodig heeft: spackmessen, gipsmessen, platschopjes, hoekschopjes en troffels. Stuk voor stuk met de opvallende en ergonomische kurken handvatten.

HOOGWERKER VOOR KLEINE RUIMTES

De lowlevel hoogwerkers van HWS verhuur hebben geen automatische rij-aandrijving maar worden handmatig verreden. De voordelen hiervan zijn dat de machine, zonder te hoeven manoeuvreren, op de millimeter nauwkeurig bij de plaats van werkzaamheden neergezet kan worden. Lowlevel hoogwerkers zijn te onderscheiden in geheel manueel te bedienen machines of een machine met elektrisch aangedreven hef- en daalfuncties.

"NOVITEITEN OP DE AFBOUWVAKDAG"

SUPERPROF

Verhoeven Tools & Safety toonde een uitgebreid assortiment SuperProf gereedschap. Van pleisterspanen, kunststofspanen, spackmessen, troffels, sponzen, borden, aluminium rijen, voegspijkers, beitels, zagen, lijmspanen, gipsschaven, breedspachtelmessen tot de Twister: een spack- en gipsmes met een roterend handvat. En de uiterst simpele KlikCap natuurlijk, een kunststof voorzetstuk om wandcontactdozen mee af te dekken. Aftapen is hiermee verleden tijd. Wandcontactdoos eraf en hup, KlikCap ertegenaan en je kunt door. KlikCaps zijn voorzien van magneten waardoor ze stevig aan de muur blijven 'plakken' en verschuiven door de speciale positioneringspin niet. Een plastic randje aan de bovenkant voorkomt binnendringen van verf of stuc.

ALLESKUNNER

Wiltec presenteerde op de Afbouwvakdag de T-max 6912 van het Amerikaanse merk Graco. Het is een verfspuit voor zowel binnen- als buitengebruik. De machine is geschikt voor dunpleisteren, kan gipsgebonden producten verwerken en is zelfs geschikt voor decoratief pleisterwerk. Werken met een spuit zorgt er volgens Wiltec voor dat stukadoors tot wel tien keer zo snel kunnen werken en hun lichaam een stuk minder belasten.

ALLE ADMINISTRATIE IN DE CLOUD

Docsure is bedacht door Wim le Comte, eigenaar van Accompli Afbouw. Het is een cloudoplossing die alle administratie rondom de WKA en de urenregistratie van werknemers samenbrengt. Gebruikers binnen het pakket kunnen met elkaar communiceren. Niemand heeft op die manier meer een versnipperde administratie. Het ontzorgt iedereen in de hele keten.

WAARSCHUWINGSPLICHT VOOR HET DOORLOPEN VAN HET OPSTOOKPROTOCOL

Hoewel wij dagelijks te maken krijgen met zaken waarin scheurvorming ontstaat in gietvloeren en daarbij op de een of andere manier het opstookprotocol een rol speelt, wil ik in deze bijdrage een zaak bespreken die niet uit onze eigen praktijk komt. In de jurisprudentie die wij bestuderen, stond een zaak waarbij een afbouwbedrijf volledig aansprakelijk werd gehouden voor de schade als gevolg van het ontstaan van scheuren in de gietvloer.

Wat was er gebeurd: Er was een vloerverwarmingssysteem aangelegd in een bestaande dekvloer. Die was vervolgens afgedicht met een epoxymortel en egaline. Daaroverheen was de gietvloer aangebracht. Door deskundigen werd vastgesteld dat de scheurvorming werd veroorzaakt door opwarming en afkoeling van de vloerverwarming. Uit de feiten blijkt ook dat het opstookprotocol pas is gevolgd nadat de gietvloer was aangebracht. Het afkoelprotocol was helemaal niet gevolgd.

Afgestraft!

Het gerechtshof straft dat af. Het vloerenbedrijf had de opdrachtgever in niet mis te verstane woorden moeten instrueren omtrent het belang van het volgen van het opstook- en afkoelprotocol en het moment waarop dat moet gebeuren. Daarmee heeft het vloerenbedrijf niet aan de waarschuwingsplicht voldaan, waardoor de volledige schade door het vloerenbedrijf moet worden betaald.

Waarschuwingsplicht

Voor het Gerechtshof speelt hierin ook mee dat het vloerenbedrijf vanaf het begin betrokken is geweest bij de werkzaamheden. Hij was bij bouwvergaderingen, wist van de opbouw van de vloer, van de tijdsplanning etc. Hij wist ook dat de egaline pas net was aangebracht toen gestart werd met het plaatsen van de gietvloer. Met andere woorden: het opstookprotocol kon ook helemaal niet zijn uitgevoerd en dat maakt dat het vloerenbedrijf nooit zonder waarschuwing aan het werk had mogen gaan.

Check de ondergrond...

Dit arrest laat zien hoe belangrijk het is dat u de ondergrond goed controleert voordat u een aanvang neemt met de werkzaamheden. Er wordt van u (niet alleen vloerenbedrijven, maar alle afbouwers) verwacht dat u dé specialist bent op uw vakgebied en dat u dus de meeste kennis heeft omtrent de mogelijke gevolgen van een ondeugdelijke

ondergrond. Of het nu gaat om het volgen van het opstookprotocol, het doen van vochtmetingen of het controleren van de gipsplaten etc.

Dus, wees gewaarschuwd en waarschuw voor mogelijke gebreken in of ongeschiktheid van de ondergrond. Doe dit altijd schriftelijk en geef ook aan wat de gevolgen kunnen zijn als toch wordt doorgegaan met de werkzaamheden. Als wij u daarbij behulpzaam kunnen zijn, helpen wij u graag!

Tip: het opstook- en afkoelprotocol staat in de kennisbank op NOA.nl!

Ingeborg van Leusden

Van Gorcom advocaten

T 0318-500001

E leusden@vangorcomadvocaten.nl

W www.vangorcomadvocaten.nl

KENNIS OP PEIL HOUDEN IN HET AFBOUWTHEATER

In het midden van de Werkspoorkathedraal was tijdens de AfbouwVakdag een knus theater opgetuigd waar gedurende de dag een tiental kennissessies plaatsvonden. Door middel van draadloze koptelefoons hoefden sprekers en toehoorders geen moeite te doen om boven het gezellige geroezemoes in de beurshal uit te komen. De verschillende sessies gaven een blauwdruk van hoe de afbouwsector er in 2019 voor staat.

De dag werd afgetrapt door Lisette Niemeijer-Denisse van verzekeraar De Amersfoortse. Ze leidde haar toehoorders op een enthousiaste en toegankelijke manier door de wereld van duurzame inzetbaarheid. Hoe zorgen we er samen voor dat ook de mannen met de zwaarste beroepen gezond hun pensioen halen?

Cloudoplossing

Wim le Comte, naast afbouwer tegenwoordig ook softwareboer, weet - noodgedwongen - alles van de risico's en verplichtingen bij het inhuren van zzp'ers, uitzendkrachten en buitenlandse werknemers. Met die kennis bouwde hij een cloudoplossing die alle administratie rondom de WKA en de urenregistratie van werknemers samenbrengt: Docsure, ook te zien in een stand op de beursvloer. Tijdens zijn presentatie ging Le Comte dieper in op de aansprakelijkheid van bedrijven in de bouwketen. "Let op, vakbroeders, als er binnen die keten één bedrijf is dat zijn werknemers bijvoorbeeld heeft

onderbetaald, zijn alle bedrijven in de keten aansprakelijk. Knoop dat goed in uw oren." Hetzelfde geldt als er op een bouwplaats buitenlanders zonder geldige papieren rondlopen. Komt de Inspectie SZW daar achter dan krijgt ieder bedrijf in de keten een boete van € 8.000,-. Le Comte slalomde in krap 20 minuten door het woud aan wet- en regelgeving waarin hij kort inging op onder andere de Wet Ketenaansprakelijkheid (WKA), de Wet Aanpak Schijnconstructies, de WAADI die bepaalt dat ook voor die timmerman die door het ene bouwbedrijf aan een ander wordt uitgeleend een administratie moet worden opgetuigd en het op de juiste manier gebruiken van een G-rekening.

Tegelwerk

Ton Borrenbergs van de Bovatin hield daarop een leerzame kennissessie over de invloed van licht, lucht, vocht, warmte en geluid op tegelwerk. Hij drukte de aanwezigen op het hart zich goed te blijven verdiepen in lijm-

"Er gebeurt van alles en het gaat razendsnel"

systemen, voegmortels, tegels en ondergronden. "Want als er een keer iets mis gaat bij tegelwerk dan komt dat vaak pas jaren na het werk aan het licht. En de tegelzetter krijgt altijd de schuld, ook al zit het eigenlijke probleem vaak in de ondergrond. Het komt regelmatig voor dat op een bouwplaats alles al klaar staat en de tegelzetter alleen wordt ingehuurd vanwege zijn handjes. Maar uiteindelijk is die tegelzetter wel verantwoordelijk voor schades. Let dus goed op of je wel kunt werken met wat een hoofdaannemer voor je heeft klaargezet." Borrenbergs ziet juist nu er weer volop gebouwd wordt veel mis gaan: "Het bouwtempo ligt zo hoog dat vloeren en wanden vaak nog niet goed zijn uitgedroogd. En ook houtskeletbouw komt steeds vaker voor. Dat vraagt om andere lijmsystemen, omdat hout nu eenmaal blijft werken." Hij drukt zijn toehoorders op het hart hun kennis op peil te blijven houden. "Volg eens een opleiding, laat je bijscholen. Want er gebeurt van alles en het gaat razendsnel."

Robocop

Linda ten Katen van Health2Work liet in haar sessie 'Worden we allemaal Robocop' zien hoe vakmensen met de zwaarste beroepen hun werk enigszins kunnen verlichten. Zogenoemde exoskeletten ondersteunen armen, benen of rug en schouders en zorgen ervoor dat spieren en pezen tijdens het werk worden ontlast. Ten Katen vertelt hoe Health2Work sinds 2006 mensen met fysieke klachten ondersteunt, maar gaandeweg steeds meer aan preventie is gaan doen. "Fysieke belasting is namelijk helemaal niet erg. Problemen ontstaan pas bij langdurige overbelasting. En dan vooral bij mensen die dagenlang moeten heffen, reiken of boven hun macht moeten

werken. Juist, stukadoors dus. En schilders, plafond- en wandmonteurs en tegelzetters." Ze laat daarop een drietal exoskeletten zien. Zo bestaat er een speciale hulparm voor mensen die precisiewerk moeten doen, is er de chairless chair die het mogelijk maakt op iedere willekeurige plek - zonder kruk of stoel - comfortabel te gaan zitten en de zogenoemde Skelex, een soort harnas dat de bovenarmen bij repetitieve handelingen vanaf borsthoogte en hoger ondersteunt. Het frame minimaliseert blessures en vermoeidheid van schouders en rug. Wie de Skelex aantrekt waant zich in het begin een soort Hulk: niets is nog te zwaar. Ten Katen waarschuwt voor overmoed: "Je wordt van deze hulpmiddelen niet sterker, het ontlast slechts. Een training is dus noodzakelijk zodat gebruikers niet ineens veel zwaarder gaan tillen." Vraag vanuit de zaal: zo'n exoskelet zal wel verschrikkelijk duur zijn. "€ 4.500,-", antwoordt Ten Katen. "En is dat duur? Ongeveer net zo duur als een werknemer die een maand in de ziektewet zit."

Explosiegevaar

René Mijling van MIJtech kunststof vloeradvies gaf in de middag bruikbare tips over vloeistofdichte vloeren en potentieel explosiegevaar. Door wrijving - van bijvoorbeeld heftrucks, maar ook van schoenen - bouwt zich namelijk elektrostatische spanning op. Soms tot wel 2000 Volt. En als je dan vervolgens iets van metaal aanraakt, krijg je een flinke optater. Het probleem doet zich amper voor in betonnen vloeren, omdat die altijd een beetje vochtig zijn en dus elektriciteit kunnen wegleiden. Maar zodra je een vloer vloeistofdicht maakt, wordt die vloer een isolator. Elektriciteit kan niet meer weg en de spanning kan zich onbeperkt opbouwen. Mijling: "Je ziet het

De lezingen in het theater, te midden van de beursvloer, waren goed te volgen door de koptelefoons.

niet, maar boven de 2,5kV krijg je kans op vonkoverslag. Dat wil je niet in bijvoorbeeld een fabriek voor melkpoeder, waar toch al een verhoogde kans op explosiegevaar is.” Mijling legt uit dat aan vloestofdichte vloeren dus altijd aardpunten moeten worden toegevoegd. “Dan kan de spanning worden afgevoerd.”

NOA Opleidingsbedrijf Afbouw

Hoe nijpend de personeelstekorten in de branche zijn, blijkt wel uit de opkomst tijdens de lezing van Toine Visker over het NOA Opleidingsbedrijf Afbouw. Het theater barst bijna uit zijn voegen. Visker vertelt over de meer dan 6.000 vakmensen die we de komende jaren tekort komen en wat NOA daaraan probeert te doen. “Hoe meer mensen we de komende jaren zelf opleiden, hoe minder er nog uit het buitenland hoeven te komen. En ook zzp’ers kunnen een steentje bijdragen: via NOA Opleidingsbedrijf Afbouw kunnen leerlingen rouleren tussen verschillende zzp’ers. De kosten kunnen dan gedeeld worden.” Volgens Visker waarderen ook jongeren dat systeem. “Jongens die in deze eeuw geboren zijn noemen we ook wel Generatie Z. Dat zijn over het algemeen optimistische, pragmatische en autonome gasten. Ze houden niet van hiërarchie en zijn loyaler aan mensen dan aan organisaties. Bovendien is het de eerste generatie die volledig online is opgegroeid. Ze zitten dus de godganse dag op hun telefoon. Vaak vinden ze de kwaliteit van leven belangrijker dan heel veel geld verdienen, dus voor overwerk of in de avonduren nog wat bijklussen zijn ze maar zelden te

porren.” Visker roept de aanwezigen op om vooral in leerlingen te investeren. “NOA Opleidingsbedrijf Afbouw heeft een landelijke dekking. Sinds kort zijn er ook twee praktijkopleidingen aangesloten: in Den Haag en in West-Brabant. We hebben die jongens allemaal nodig.”

KAG Award

Aan het einde van de middag werd in het theater door directeur Stichting Gevelgarantie Gerard Troost de KwaliteitsAward Gevelsystemen 2018 uitgereikt aan Hens Alkema van TGI Afbouw. De KAG Award waardeert deelnemers van Stichting Gevelgarantie die in een jaar de beste kwaliteit buitengevelisolatie realiseren. Ook NOA-lid Korrekt Stukadoorsbedrijf was genomineerd. Een stukadoorsbedrijf kan de KAG Award winnen op basis van de projectcontroles van buitengevelisolatie door certificerende instellingen.

NOA JONG MANAGEMENT OP STUDIEREIS

Op uitnodiging van Gyproc Nederland bezocht NOA Jong Management eind maart de open groeve en gips(platen)fabriek in Vaujours én de toeristische hotspots van Parijs. De deelnemers waren eensluidend over de reis: “Leerzaam! En een beetje weinig geslapen...”

NOA Jong Management was verguld met de uitnodiging van Gyproc om naar Vaujours te komen en daar één van Europa's grootste gips(platen)fabrieken te bezichtigen. Ook de open gipsgroeve mocht worden bezocht. In Etten-Leur stond een VIP-bus gereed, die de deelnemers donderdagavond naar Frankrijk bracht, om daar in het door Gyproc prima verzorgde hotel in te checken. De volgende ochtend stond de bus weer klaar om de jonge managers naar Vaujours te brengen.

Vanwege veiligheidsaspecten worden bezoekers de laatste jaren in de gipsgroeve geweerd, maar de jonge managers mochten als uitzondering toch een kijkje komen nemen. De bezichtiging maakte diepe indruk. Op 50 meter diepte mochten de delvingswerkzaamheden worden aanschouwd. Het was bijzonder imponerend om te bekijken en uitleg over te krijgen. Ook de rondleiding door de fabriek was een beleving.

Daarna werd het programma vervolgd in Parijs. De wervelende avondshow in het beroemde variététheater Lido was natuurlijk een beleving op zich en de ontdekking van het Parijse nachtleven was geweldig, maar ook

‘survival of the fittest’. Desalniettemin zat zaterdagochtend iedereen op de fiets om met elkaar diverse hotspots te bekijken, waaronder de Notre-Dame nog in haar volle glorie. Zaterdagmiddag liep het programma af, zodat iedereen thuis nog een dagje kon uitrusten om weer aan een frisse werkweek te starten.

De Jonge Managers én Gyproc waren razend enthousiast over de korte reis: er was volop gelegenheid om met elkaar over de toekomst te discussiëren, vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen. Want binnen NOA Jong Management wil elk lid het beste uit zijn/haar onderneming halen en gebruiken de leden dit netwerk om hun ondernemersvaardigheden en management skills te verbeteren. Leren met veel fun, is het motto!

Deelnemer Roy maakte namens NOA Jong Management een video, om te laten zien hoe interessant de reis was en hoeveel lol de leden met elkaar beleefd hebben. Deze is te bekijken op www.noa.nl/nl/agenda/reis-jong-management. Gyproc wordt hartelijk bedankt voor de fantastische organisatie.

EIB-ONDERZOEK:

KANSEN EN BEDR DE AFBOUWBRANC

De afbouwbranche zit qua productie en omzet tien jaar na het begin van de crisis nog steeds niet op het oude niveau. Weliswaar groeit de branche momenteel harder dan de totale bouw, het dal was op het dieptepunt van de crisis ook vele malen dieper. Dat is op te maken uit het rapport 'Trends en ontwikkelingen in de afbouw, 2018-2023' van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) en de presentatie van dat rapport door EIB-directeur Taco van Hoek tijdens de AfbouwVakdag. De komende vijf jaar groeit de afbouw gestaag verder, meent van Hoek, maar niet zonder slag of stoot.

In 2018 groeide de productie in de afbouw met maar liefst 7 procent, zo becijferden de rekenmeesters van het EIB. En de rek is er voorlopig nog niet uit. "We verwachten dat de productie in 2019 en 2020 ook nog met 5,5 procent zal toenemen", stelt Van Hoek. "Daarna vlakt het wat af, maar met 3,5 procent productie-groei in 2023 doe je het nog steeds behoorlijk goed." Overigens is die productiegroei de komende jaren niet helemaal eerlijk verdeeld over de verschillende deelsectoren. Wegens de opleving in de utiliteit profiteren vooral blokkenstellers, vloerenleggers en plafond- en wand-bedrijven de komende twee jaar: die kunnen rekenen op 6 tot 8 procent productiegroei. Stukadoors en natuursteenbedrijven moeten met lagere groeicijfers rekening houden.

Werkgelegenheid

Die groei heeft vanzelfsprekend gevolgen voor de werkgelegenheid

in de afbouw. Telt de totale afbouw-branchen nu nog 20.550 arbeidsjaren, in 2023 is dat opgelopen tot 23.365. Dat is overigens nog bijna 7.000 arbeidsjaren minder dan in 2008, vlak voordat de crisis zo ongenadig hard om zich heen greep. "Die extra werkgelegenheid is tegelijkertijd de grootste uitdaging voor de branche", stelt Van Hoek. "Want waar haal je die extra handjes vandaan? Naast de drieduizend extra banen die door productiegroei nodig zijn, stromen er in de komende vijf jaar ook nog eens ongeveer net zoveel vakman-nen uit. Alleen al de komende 5 jaar komen we dus 6.000 voltijdbanen tekort." Die cijfers zijn weliswaar niet compleet nieuw, maar volgens Van Hoek moeten afbouwbedrijven zich ervan bewust zijn dat de sector er nog lang niet is met alleen het opleiden van meer jongeren. "Met een forse extra inspanning van de sector zelf is het mogelijk om in de periode 2019-2023 twintig procent

van de totale instroombehoefte via bouwopleidingen klaar te stomen. Maar dat lukt alleen als de sector weer populairder wordt op vmbo-scholen. Betere salarissen en arbeidsvoorwaarden zijn daarin essentieel."

Buitenland

Volgens Van Hoek ontkomen afbouwbedrijven er niet aan om nieuwe arbeidskrachten in het buitenland te werven. "De werkloosheid in Nederland is historisch laag, die bron is opgedroogd. Midden- en Oost-Europa zijn een goede vijver voor extra aanbod. En ook de Brexit biedt kansen: heel veel Polen mogen daar straks niet meer werken en die komen dan voor de Nederlandse markt beschikbaar." Maar met alleen opleiden en in het buitenland werven is de sector nog steeds niet geholpen, becijfert het EIB. Om de hogere productie te kunnen draaien, resteert zelfs nog een opgave van

EIGINGEN VOOR CHE

bijna twee derde van het nieuwe aanbod. Van Hoek: “Bedrijven moeten fors inzetten op het beperken van de jaarlijkse uitstroom van arbeidskrachten naar andere bedrijfstakken en het verhogen van de instroom uit andere bedrijfstakken. Door betere arbeidsomstandigheden, gunstigere arbeidsvoorwaarden en een beter HRM-beleid kan de afbouw meer mensen aan zich binden. Om het extra aanbod via dit kanaal te realiseren, zal de sector sterk moeten inzetten op verbetering van de arbeidsvoorwaarden ten opzichte van andere sectoren om de schaarste aan personeel niet sterk te laten oplopen.”

Kansen

Het EIB ziet in het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad een belangrijke kans voor de afbouwsector. Met het aanbrengen van geïsoleerde buitengevels en

vloerverwarming kan de afbouw hier direct van profiteren. Van Hoek: “Corporaties nemen in de komende jaren het voortouw bij het energisch verbeteren van vele tienduizenden woningen per jaar om belangrijke kostenvoordelen uit te lokken. Omdat deze verbeteringen vaak in combinatie met groot onderhoud worden uitgevoerd, kan dit de afbouw op basis van vaste afbouwaandelen potentieel oplopend tot 400 miljoen euro in 2023 aan werk opleveren.” Maar om hier optimaal van te kunnen profiteren, zullen individuele afbouwbedrijven zich moeten inspannen om hoofdaannemers aan zich te binden. Hoofdaannemers zijn de belangrijkste opdrachtgevers en goed voor 60% van de omzet”, stelt de EIB-directeur. “Dit betekent wel dat de afbouw meer zal moeten investeren in de sociale en digitale vaardigheden van het personeel. Succesvolle afbouwbedrijven bouwen aan sterke

relaties met goede hoofdaannemers.” De particuliere markt biedt volgens het EIB daarnaast kansen voor samenwerking met andere gespecialiseerde bouwbedrijven.

Partnerschap

Maar de verduurzaming kan ook een bedreiging voor de afbouwsector betekenen. Grootschalige prefabricage van bouwelementen kan immers tot minder afbouwproductie op de bouwplaats zelf leiden. Van Hoek: “En dan kom ik weer op samenwerken. De huidige marktomstandigheden zijn gunstig voor het aangaan van een strategisch partnerschap. Door hoofdaannemers in deze drukke tijden prioriteit te geven, kan een basis worden gelegd waaruit de strategische samenwerking verder kan worden ingevuld. Die samenwerking verbetert niet alleen de vooruitzichten op een continue opdrachtenstroom rond de verduurzaming van

het corporatiebezit. Het biedt ook in economisch slechtere tijden betere kansen op behoud van werk.”

Circulair bouwen

Circulair bouwen wordt ook als belangrijke kans voor de bouw gezien. Maar voor de afbouwbranche biedt dat volgens het EIB op de korte termijn nog weinig voordelen. Daar waar plafond- en wandconstructies en natuursteen zich nog vrij gemakkelijk laten scheiden van andere bouwmaterialen geldt dat in veel mindere mate voor stucwerk en vloeren. Van Hoek: “Een manier voor deze deelsectoren om deze bedreiging te verminderen is om als sector samen met de leveranciers van de bouwmaterialen en de verwerkers van de afvalstromen initiatieven te ondernemen om nieuwe materialen te ontwikkelen die een betere scheiding van grondstoffen mogelijk maakt.”

11.000 afbouwbedrijven

In totaal waren in 2018 ruim 11.000 bedrijven in de afbouw actief, waarvan 1.400 bedrijven met eigen personeel en 9.800 zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). De stukadoorsbedrijven vormen samen het grootste onderdeel binnen de afbouw. Zes op de tien afbouwbedrijven is een stukadoorsbedrijf. Met twee op de tien bedrijven is ook de wand- en plafondmontage een relatief groot onderdeel binnen de afbouw. Ruim 15% van de bedrijven zijn vloerenleggers. De natuursteenbewerkingsbedrijven hebben een aandeel van 5% en kennen vooral veel bedrijven met personeel en relatief weinig zzp'ers.

Gezamenlijke omzet € 2,5 miljard

De totale omzet van de afbouw (exclusief btw) bedroeg in 2018 naar schatting € 2,5 miljard, waarvan 45% door zelfstandigen zonder personeel werd gerealiseerd. Bijna de helft van de totale omzet werd gerealiseerd door stukadoorsbedrijven. De wand- en plafondmontagebedrijven namen een kwart van de omzet voor hun rekening. De vloerenleggers hadden een omzet van ruim € 400 miljoen. De omzet van de natuursteenbedrijven en de blokken- en elementenstellers lag respectievelijk rond de € 200 en € 80 miljoen. De terrazzobedrijven vormen binnen de afbouw met een omzet van ruim € 10 miljoen verreweg het kleinste onderdeel. Het volledige EIB-rapport is te downloaden op NOA.nl.

| SCHÖNOX BM-familie

| Als u iets doet, doet u het graag goed! |

Met de speciale uitvlakmortels van SCHÖNOX.

| www.schoenox.nl |

SCHÖNOX
A SIKA BRAND

NIEUWENHUIS^{NL}
De beste basis onder iedere afwerking!
TEL : 073-5482482

**Al 30 jaar uw specialist in
renovatie en ondergrond preparatie**

Voor iedere ondergrond de juiste oplossing!
SCHUREN - SCHAVEN - FREZEN - STRALEN

WWW.NIEUWENHUIS.NL

EGALIZER
TEL : 073-5482487

TOTALE VLOER RENOVATIE
De vloer vlak is ons vak !

WWW.EGALIZER.NL

TWEETS

Wereldwijd worden er miljoenen tweets per dag verstuurd! Ook over de AfbouwVakdag werd volop getwitterd. Wij maakten een selectie uit berichten die de afgelopen maand zijn ge(re)tweet.

Fermacell Nederland @FermacellNL · 19 j
Dikke pluim weer voor @NOAAfbouwVakdag. Het was een geslaagde dag op 'n prachtige unieke industriële locatie @WVSKathedraal. We hebben veel enthousiaste bezoekers op onze stand mogen ontvangen. Meer weten over onze geluidswerende #fermacell ondervloeren? bit.ly/2UNg2Qh

Knauf NL @KnaufNL · 2 apr.
Kom donderdag naar de NOA AfbouwVakdag in Utrecht. Wij staan zowel in de wijk Wand en Plafond als in Stukadoors. Naast informatie over diensten en producten kun je het super leuke Stuc VR Game spelen, waarmee je kans maakt op een JBL Flip 4. bit.ly/2VeqnUJ

EIB @EIBnl · 3 apr.
@EIBnl presenteert morgen de studie 'Trends en ontwikkelingen in de afbouw 2018-2023' tijdens de AfbouwVakdag. Voor meer informatie, zie afbouwvakdag.nl

Schoonewil techniek Nijverdal @SNijverdal · 4 apr.
Wij staan er klaar voor! AfbouwVakdag 2019 @ WerkspoorKathedraal! [instagram.com/p/Bv03yC5HE1g/...](https://instagram.com/p/Bv03yC5HE1g/)

Eurocooustic Plafonds @SG_Eurocooustic · 4 apr.
Vandaag @NOAAfbouw #afbouwvakdag in Utrecht. Stand 410 @santogobain - bij WerkspoorKathedraal

Vistapaint @VistapaintNL · 3 apr.
Komen jullie ook morgen 4 april naar de #afbouwvakdag in Utrecht?

Wij zijn met de merken #agustplast en #redderil ook aanwezig om jullie alle in- and outs te vertellen en te laten zien!

Jullie zijn dus van harte welkom op standnummer 715 tot donderdag! ow.ly/PVCO30oJfqq

Saint-Gobain Gyproc @Gyproc · 4 apr.
Gyproc is aanwezig tijdens de NOA AfbouwVakdag. Het team staat voor u klaar! U vindt ons op stand 640.

Blastrac Benelux @BlastracBenelux · 4 apr.
Vandaag vindt de #afbouwvakdag plaats in Utrecht. De dag waarop ondernemers uit de afbouwwereld elkaar ontmoeten. 🍷👋

Het enthousiaste Blastrac team ontvangt u graag op stand 170!

ZeeBoer b.v. @ZeeBoerby · 4 apr.
Peter is vandaag namens @ZeeBoerby op de AfbouwVakdag 2019. Op de stand van onze klant @EcophonNL mag hij de toekomst in projectdossiers laten zien. Track and trace zeg maar.

Health2Work @Health2Work · 4 apr.
Vandaag staan wij op de AfbouwVakdag.
Daar laten we onze nieuwste innovatie de Skelex zien. Benieuwd naar de Skelex? Kom ons dan bezoeken op stand 700 in de WerkspoorKathedraal in Utrecht. Of kijk op onze website! health2work.nl/industrie/exos...

HIMproducts @HIM_products · 4 apr.
Als expert in oersterke industriële en decoratieve vloer- en wandoplossingen van epoxy en PU mogen wij natuurlijk niet ontbreken op de #Afbouwvakdag 2019 in Utrecht.

Benieuwd wat we voor uw project kunnen betekenen? Dennis en Hans vertellen u dat graag persoonlijk!

Komt u ook.

Weber Beamix @WeberBeamix · 4 apr.
De NOA AfbouwVakdag 2019 is van start. U vindt ons bij stand 840, vraag hier vandaag ook een gratis proefverpakking webercolor premium aan!

Bar Company @thebarcompany · 4 apr.
Vandaag verzorgen we de koffie en thee op de Afbouwvakdag voor onze vrienden van @labfoodtruck. Met 8 van onze professionele koffiemachines op meubels maken we wel 1.600 koffie's per uur!... instagram.com/p/Bv1NU7H9WU/...

Admicom Systems @AdmicomSystems · 4 apr.
De AfbouwVakdag is volop bezig!

Weten hoe onze software kan helpen in de afbouwbranche? Kom naar stand 230 en ontdek het! We zijn er tot 20:00 uur.

•Last minute tickets? bit.ly/2uLbUna

Janssen Stukadoors @janssenstuc · 4 apr.
NOA afbouwvakdag 2019 in het werkspoorKathedraal te Utrecht.
Complimenten aan Rob van Bodelt #stukadoors #wandplafond #vloeren #natuursteen #gegezetters #noa #afterparty #crazyplanos #afbouwvakdag.nl/bezoekers!

Stuccilde @Het_Stuccilde · 5 apr.
De Afbouwvakdag van 4 april was een supersucces, grote pluim voor de organisatie!
Een volgende keer zijn wij graag weer van de partij 🍷 @NOAAfbouw #afbouw #bours

Probouwteam.nl @probouwteam_nl · 4 apr.
Afgelopen week waren wij vertegenwoordigd op de NOA AfbouwVakdag te Utrecht.
Wij danken de organisatie en iedereen die een bezoek aan onze stand heeft gebracht voor weer een geslaagde beurs.
probouwteam.nl
afbouwvakdag.nl/insolitiesnijders #EPS

OvermatIndustries @Overmat · 5 apr.
-Geslaagde beurs!
Afgelopen donderdag vond de NOA AfbouwVakdag 2019 plaats en hebben we veel enthousiaste bezoekers op onze stand mogen ontvangen!... instagram.com/p/Bv1NjMfH0/...

stucadoors-decoratie @JaspevanDelden · 5 apr.
Toch steeds weer nieuwe ideeën en #techniek op de #afbouwvakdag in @WVSKathedraal #Utrecht.
Prachtige locatie en top geregeld door @NOAAfbouw!

VolandisNL @VolandisNL · 1 apr.
Hoe gezond ben jij? Test het bij ons in 2 minuten tijdens de AfbouwVakdag op 4 april aanstaande in Utrecht. Standnummer: 105. Meer informatie vind je op: ow.ly/gm70D0gQ70

TBA @TBAfbouw · 1 apr.
Op de AfbouwVakdag van 4 april 2019 kunt bij stand 110 een karikatuur van uzelf of iemand anders laten tekenen! U kunt uiteraard ook langskomen voor een praatje met onze technisch adviseurs en/of leuke gadgets.

tbafbouw.nl/nieuws/artikel/...

Alex Wanders @arwanders · 4 apr.
#Elohc staat vandaag op de afbouwvakdag in Utrecht! Heb jij hulp nodig bij jouw online marketing activiteiten? Check bonconline.com

HET INNOVATIEPLEIN

TIJDENS DE

Van stofafzuiging op een speciekuip, via stucen op stelten, tegelzetten met een exoskelet tot chips in vloeren: het was allemaal live te aanschouwen op de AfbouwVakdag in de Utrechtse Werkspoorkathedraal. Op een speciaal innovatieplein waren er gedurende de hele dag demonstraties. Een foto-impressie.

Waarom moeilijk doen als het ook gemakkelijk kan? In plaats van trappen, ladders of steigers kun je ook een paar stelten onder binden.

Hoop gedoe iedere keer weer. Een rolsteiger verplaatsen: eerst aan vier poten de rem eraf. Dan de steiger naar een nieuwe plek rijden. Alles weer zekeren en weer omhoog klauteren. Met de elektrische Scaffmover manoeuvreert u de steiger met een afstandsbediening naar de volgende plek.

Stukadoors, tegelzetters, schilders, plafond- en wandmoniteurs. Allemaal werken ze regelmatig boven hun macht. Het resulteert - veel en veel vaker dan bij andere beroepen - in rug, nek en schouderklachten. Het Skelex exoskelet ondersteunt de bovenarmen bij repetitieve handelingen vanaf borsthoogte en hoger. Het frame minimaliseert blessures en vermoeidheid van schouders en rug. De Skelex technologie biedt de gebruiker een gewichtloos gevoel in de armen, waardoor spieractiviteit en vermoeidheid verminderen. Het ondersteunt de biologische beweging van gewrichten en draagt het gewicht over aan het onderlichaam. De Skelex gebruikt energie uit de spieren in het lichaam die normaal niet belast worden tijdens het werk.

AFBOUWVAKDAG

Normaal gesproken zorgt het openen van een zak, het gieten van materiaal in poedervorm of het mengen altijd voor stofontwikkeling die schadelijk kan zijn voor de gezondheid. Vooral bij werkzaamheden binnen is dat niet wenselijk. De dust.EX stofafzuiging van Collomix wordt, samen met een stofvanger, heel makkelijk aan de rand van de mengemmer geklemd. De veerklem maakt het mogelijk het systeem op vrijwel iedere gewenste emmer aan te brengen. Schakel de stofzuiger in bij het vullen en tijdens het mengen en het dust.EX-systeem zuigt het ontsnappende materiaal weg.

De Plaatmaat is een innovatief ontwerp, dat alle huidige houten en stalen bokken op termijn gaat vervangen, menen de bedenkers. De Plaatmaat heeft in hun ogen zoveel pluspunten in vergelijking met de materiaalhouders die nu nog in de afbouw worden gebruikt dat het niet anders kan of dit wordt de nieuwe standaard. De huidige bokjes zijn onderhevig aan slijtage en lopen snel schade op. De Plaatmaat is gemaakt van gerecycled kunststof dat langer meegaat. De grote belastbaarheid (tot 700 kg per stuk) is zeker een pluspunt. Ook is De Plaatmaat makkelijk te stapelen, wel 50 stuks op een Europallet. De Plaatmaat is vochtbestendig en het materiaal vergaat niet. Daarnaast is De Plaatmaat makkelijk op te pakken door middel van een handvat. Arbo-technisch een pluspunt.

Sinds 2015 mogen cementdekvloeren alleen nog met hulpmiddelen als een mechanische rei of een vloerenrobot worden gemaakt. Max Cornelissen van Bouwservice Ravenstein demonstreert hier de automatische rei Floormaster van het Poolse merk Clapa. Tot drie centimeter van de rand neemt het apparaat werk van de vloerenlegger uit handen. Het enige dat die nog hoeft te doen, is het materiaal een beetje aanhaken.

Weg met die grote vellen papier! Met een speciaal geprepareerde HoloLens maakt Xella Nederland het mogelijk om 3D tekeningen live op de bouwplaats te projecteren. Kijk dus niet raar op als je steeds vaker collega's met een fors uitgevalen zonnebril op de bouw ziet verschijnen. Via de lens is een holografische weergave te zien van de te bouwen muur of wand. Ook de bestaande, reële omgeving is te zien. Dankzij deze vorm van mixed reality (MR) zien afbouwers precies waar en hoe een muur of wand gebouwd moet worden.

LOON- EN FUNCTIE- STRUCTUUR AFBOUW

Tip

Wilt u een voorbeeldbrief waarmee u uw werknemer(s) correct en vriendelijk informeert over de nieuwe functie-indeling met dito loonstructuur? In het dossier Lonen op het besloten ledengedeelte kunt u een word-bestand downloaden.

Op 1 mei 2019 is de nieuwe loon- en functiestructuur ingevoerd. Alle werknemers moeten deze maand conform cao Afbouw op basis van deze nieuwe structuur zijn ingeschaald. Alle leden die één van de vijf voorlichtingsbijeenkomsten hebben bezocht, weten precies wat er gedaan moet worden. Hebt u onze 'roadshows' gemist? Dan kunt u met behulp van het stappenplan aan de slag.

Wat de nieuwe loon- en functiestructuur precies voor u en uw werknemers inhoudt, kunt u namelijk alleen zelf beoordelen. Om de nieuwe loon- en functiestructuur correct toe te passen moet u de volgende drie stappen doorlopen:

1. Alle werknemers (met uitzondering van de UTA-werknemers die werkzaam zijn in een natuursteenbedrijf) moeten worden ingedeeld op basis van de (nieuwe) functies in de nieuwe functiestructuur.
2. Voor werknemers die in een andere groep worden ingedeeld, moeten het garantieloon en de prestatietoeslag opnieuw worden berekend;
3. U informeert uw werknemer schriftelijk over zijn/haar nieuwe indeling en het garantieloon en de prestatietoeslag, die daarop van toepassing zijn.

Speciale website mijnafbouw.nl

Er is een speciale website van cao-partijen Afbouw, waar alle handleidingen om deze stappen goed te doorlopen staan vermeld en u vindt er ook de verschillende functie-indelingen en uurlonen. Wat kunt u allemaal op

www.mijnafbouw.nl vinden:

- Wat moeten werkgevers doen
- Handleidingen
- Functiegebouw Afbouw per 1 mei 2019
- Functiegebouw UTA per 1 mei 2019
- Loongebouw Afbouw, niet natuursteen
- Loongebouw natuursteen
- Loongebouw UTA, niet natuursteen
- Inloopschalen
- Doelgroepen lonen
- Bezwaar

De meeste loonadministrateurs zijn inmiddels goed op de hoogte en zullen u helpen om de nieuwe structuur direct goed toe te passen. Als u deze zaken zelf regelt, is het wel belangrijk dat u het zo spoedig mogelijk en bij voorkeur deze maand en/of periode voor uitbetaling van de salarissen geregeld heeft. We kunnen ons voorstellen dat u nog vragen hebt; neem dan contact op met onze telefonische servicedesk op 0318- 547373.

SFEERIMPRESSIE

AfbouwVakdag

Voor velen was de AfbouwVakdag een gezellig weerzien van bekenden, van noviteiten en innovaties spotten en van kennis een beetje bijspijkeren tijdens een lezing en een goed gesprek. Fabrikanten, leveranciers, dienstverleners en afbouwers verbroederden en integreerden in de Werkspookkathedraal van Utrecht. Het was een prachtige vakbeurs en netwerkdag! Omdat beelden vaak méér zeggen dan 1.000 woorden, bieden we u op deze en volgende pagina's graag een foto-impressie:

Afbouw akdag 2019

NOA VOORJAARS PROGRAMMA 2019

MAAK UZELF STERKER, VOLG EEN TRAINING!

WERKEN MET GIPSSPUIT- MACHINES

15 mei 2019

Er komen steeds meer mogelijkheden om machinaal te stukadoren. Deze cursus bieden we de voordelen plus een objectieve kosten/baten-analyse. Ook worden diverse richtlijnen behandeld. U kunt kennis maken met verschillende machines, waaronder de g4 next (230 en 400 volt), de nieuwe ritmo L turbo (230 volt) en de Ritmo M. Met deze laatste wordt ook een volledige spuitdemonstratie gegeven.

SGRAFFITO

5 juni 2019

Een Sgraffito is een decoratieve afwerking waarbij meerdere gekleurde minerale (sier)pleisterlagen over elkaar worden aangebracht, die aan de hand van een ontwerp worden uitgekrabd. Voor de stuka-door zijn er bij het maken van een Sgraffito bijzondere aandachtspunten. Deze cursusdag kunt u de mouwen opstropen, want er moet flink doorgewerkt worden! U leert de oeroude techniek, maar ook de wijze waarop u deze op moderne wijze kunt toepassen.

VOL- VCA

16 mei 2019

Opdrachtgevers willen dat er veilig wordt gewerkt, zodat niemand iets overkomt. Daarom wordt regelmatig om het officiële Veiligheidscertificaat voor Operationeel Leidinggevende gevraagd. Voordeel van deze cursusdag is dat u door een deskundige docent wordt klaargestoomd voor het officiële examen aan het eind van de middag. Handig, want in de praktijk blijkt thuisstudie toch best lastig. Bij goed gevolg behaalt u het Diploma Veiligheid voor Operationeel Leidinggevenden VCA (VOL-VCA), dat 10 jaar geldig is.

FUNCTIONERINGS- EN BEOORDELINGS- GESPREKKEN

6 juni 2019

Deze ééndaagse training is een praktische training waarbij vooral veel geoefend wordt met de uitvoering van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Per medewerker maakt u afspraken op basis van “prestatie-indicatoren”, die u bijstuurt met behulp van het functioneringsgesprek en waarmee u prestaties toetst met het beoordelingsgesprek. U ontwikkelt hiervoor gespreksformulieren die passen bij u en uw bedrijf. Daarnaast krijgt de coachende stijl van leidinggeven extra aandacht, met alle vaardigheden die daarbij horen.

Komende maanden bieden we u uw vakkennis en ondernemerskennis aan. De trainingen worden in samenwerking gegeven door experts, met kennis van zaken.

KLANT- GERICHT WERKEN

16 en 17 mei 2019

Deze tweedaagse training is gefocust op jonge eigenaren en managers (tot maximaal 45 jaar), die intensief hun persoonlijke vaardigheden willen trainen als het gaat om klantgericht werken. De eerste cursusdag is een echte verkooptraining, waarbij de klant centraal staat. Het geleerde is nodig voor de tweede cursusdag, waar de focus ligt op een klantgerichte, heldere offerte. Er wordt samengewerkt en ook individueel gecoacht.

CONFLICT- HANTERING

13 juni 2019

Een conflict is erg vervelend. Helaas krijg je er als ondernemer vroeg of laat een keer mee te maken. Onder deskundige begeleiding krijgt u tijdens de cursus handvatten, juridische aandachtspunten en praktische oefening om effectief met conflicten om te gaan en (veel liever nog) om conflicten te voorkomen. U leert een conflict te de-escaleren en een positieve wending te geven. Ook krijgt u helderheid over uw rechten en uw plichten.

De nieuwe cursussen en workshops aan waarmee
ervaringen kunt verbreden of verdiepen.
Samenwerking met Savantis georganiseerd en
in kennis van de afbouw- en natuursteensector.

RI&E IN ÉÉN DAG OP WEG

22 mei 2019

Het hebben en tijdig actualiseren van een Risico Inventarisatie & Evaluatie, oftewel de RI&E, is een wettelijke verplichting. Heeft uw bedrijf geen goede RI&E met een bijbehorend Plan van Aanpak, dan is dit uw kans! Tijdens de cursus krijgt u uitleg én gaat u achter uw laptop direct aan de slag om de RI&E voor uw eigen onderneming te maken. De docent helpt u dan ook op weg met de Arbocatalogus Afbouw, die u ondersteunt om op een goede manier met gezondheid- en veiligheidsrisico's in uw bedrijf om te gaan.

GRIP OP KLANT- BELEVING BIJ KUNSTSTOF- VLOEREN

18 juni 2019

Kunststof vloeren zijn hot. Met de klant ontstaan helaas regelmatig discussies omdat hij/zij een andere vloer had verwacht, er technisch iets mis is gegaan, of er in het verkoopsgesprek onvoldoende naar de gebruikerswensen is gevraagd. In deze training bespreken we bovenstaande problemen, praktijkvoorbeelden en vooral hoe deze te voorkomen zijn. Techniek, marketing en communicatievaardigheden worden deze dag met daadwerkelijke oefeningen gecombineerd.

ONLINE GOED GEVONDEN WORDEN

28 mei 2019

Steeds meer mensen zoeken een bedrijf via internet. Wilt u beter gevonden worden door potentiële klanten? Met deze training leert u uw website Google-proof te maken, zodat u goed online vindbaar bent. U gaat tijdens de training direct met uw eigen website aan de slag.

NON-VERBALE COMMUNICATIE

5 juli 2019

In deze interactieve workshop wordt u meegenomen in de fascinerende wereld van non-verbale communicatie door middel van een evenwichtige verdeling van theorie en praktijk. U krijgt handvatten om veel voorkomende, relevante signalen in uw praktijksituatie te herkennen en hier op in te spelen. Daarnaast krijgt u inzicht in uw eigen lichaamstaal, het effect ervan op gesprekken en het resultaat hiervan. Er worden zoveel mogelijk oefeningen gedaan, zodat u kunt leren door zelf te ervaren.

NAADLOZE AKOESTISCHE PLAFONDS

4 juni 2019 08:30 - 16:00

Akoestiek is een belangrijk aspect voor de plafond- en wandmontage-sector. Er zijn ook veel akoestische materialen, maar wanneer gebruik je welk systeem en hoe pas je dat naadloos toe? Op locatie bij het Naadloos Akoestisch Bouwlab in Rosmalen worden aan de hand van relevante richtlijnen de theorie en praktijk over naadloos akoestisch afbouwen behandeld.

Het NOA Voorjaarsprogramma vormt een bijscholingsprogramma voor ondernemers in de afbouw. De eigen bijdrage per cursus is verschillend. Diverse cursussen komen in aanmerking voor subsidie. In de verzonden cursuscatalogus én op onze website staat natuurlijk aangegeven hoe dat werkt en wat u moet betalen.

Inschrijven?

Online inschrijven voor één of meerdere van de cursussen kan via de agenda op onze website. Of ga naar www.noa.nl/voorjaarsprogramma.

SLIPPERY WHEN DRY

Uitvoering slipweerstandsmeting

De voet- en fietspaden rondom het Haagse stadhuis zijn berucht. Weliswaar oogt het drukke verkeersgebied door het gebruik van natuurstenen tegels prachtig en afgewerkt, het gebeurt regelmatig dat mensen op de gladde ondergrond uitglijden. De aannemer schakelde daarop Technisch Bureau Afbouw (TBA) in om de slipweerstand van de tegels te meten. De conclusie deed menig wenkbrauw fronsen.

Naar aanleiding van een aantal slip- en valpartijen bestond de indruk dat het met natuursteen tegels afgewerkte plein rondom het stadhuis van Den Haag te glad is. Het was aan Onno de Vries en Hermen de Hek, senior adviseurs van TBA, de taak om na te gaan of de wandel- en fietspaden in het Haagse centrum wel voldoen aan de NEN 7909:2015, die de slipweerstand van beloopbare oppervlakken bepaalt. De Vries en De Hek constateren ter plaatse dat de in de buitenlucht gelegen vloerafwerking door voetgangers en fietsers zowel droog als nat gebruikt wordt. Verder is er sprake van een continu aanwezige vervuiling van het vloeroppervlak door weers- en windinvloeden. Om die reden hebben de adviseurs de 18 verschillende meetpunten zowel nat als droog en zowel vuil als schoon gemeten. Om de slipweerstand te kunnen meten gebruikten

ze een slipweerstandsmeter type GMG-200 op basis van NEN 7909:2015

Regenbui

De Vries en De Hek deden op ieder meetpunt twee metingen: een keer droog en een keer nat, waarbij het vloeroppervlak ruim van water is voorzien, vergelijkbaar met het vloeroppervlak na een recente regenbui. Op de eerste locatie vogelden ze uit of er sprake was van een 'voorkeursrichting' in de slipweerstand van de vloerafwerking. Daarvoor werd zowel horizontaal, verticaal als diagonaal gemeten. De uitkomst was echter dat bij een geslepen tegel het niet uitmaakte in welke richting gemeten werd. De slipweerstand was alle kanten op even hoog. Wat echter wel van invloed bleek was de hoeveelheid voegen in de meetlijn. "Omdat het oppervlak van de tegel en niet de voegen de ervaren gladheid van de tegel bepaalt, is

besloten om alléén in horizontale (in de lengte van de tegel) richting te meten", legt De Vries uit. "Zodat het aantal voegen per meetgang zo veel mogelijk wordt beperkt en een zo zuiver mogelijk resultaat wordt verkregen."

Wrijvingscoëfficiënt

Op iedere meetlocatie noteerden de TBA-adviseurs 5 verschillende meetwaarden. Het gemiddelde van de laatste drie waarden houden ze aan als de gemeten dynamische wrijvingscoëfficiënt. Van alle 18 resultaten in de twee verschillende omstandigheden (droog en nat) houden ze de laagste score aan als dynamische wrijvingscoëfficiënt voor het gehele plein. NEN 7909:2015 schrijft voor dat de dynamische wrijvingscoëfficiënt voor beloopbare vloeroppervlakken in droge conditie boven de 0,30 moet liggen en in natte toestand boven de 0,40. Voor zwembadvloeren is

Meting op droog en (hier zichtbaar) ruim benat oppervlak.

de norm nog iets strenger, daar moet de dynamische wrijvingscoëfficiënt zelfs bovende 0,45 liggen. Na op alle 18 plekken metingen uitgevoerd te hebben in zowel een droge als een natte conditie valt beide adviseurs iets vreemds op. “Droge tegels bleken veel minder slipweerstand te hebben dan natte tegels. Ofwel: droge tegels bleken veel gladder dan natte tegels.”

Fijn vuil

Wat blijkt? De gemeten slipweerstand van de tegels is zonder voorafgaande reiniging van de vloer sterk afhankelijk van de aanwezigheid van fijn vuil op het vloeroppervlak. De Vries: “We merkten al snel dat het meetapparaat na iedere meting flink vies was. Ondanks dat we hem na iedere meetgang schoon maakten.” De vloertegels blijken in potentie wel een voldoende slipweerstand te hebben. Regelmatig worden in droge toestand waarden boven de 0,40 gemeten. De Hek: “De hoogst gemeten waarde lag echter maar beperkt boven de verlangde minimum waarde, zodat sprake is van weinig “reservecapaciteit” in slipweerstand. Een geringe - normaal voorkomende en niet te voorkomen - oppervlaktevervuiling van de tegel leidde dus al tot gladheid.” In natte omstandigheden presteerde de tegel

beduidend beter dan in de droge omstandigheden. De Hek: “In deze situatie is het losse fijne vuil voor een belangrijk deel weggespoeld.” De Vries en De Hek concluderen dat het plein in droge omstandigheden volgens NEN 7909:2015 een onvoldoende slipweerstand heeft en dus te glad is. In natte omstandigheden is de slipweerstand wél voldoende. “Maar dat ligt niet perse aan de tegels”, stelt De Vries. “Ook een droge tegel is in principe voldoende stroef. Het is het vuil dat zorgt dat het oppervlak te glad wordt!” Een interessant onderzoek om in het achterhoofd te houden, wanneer natuurstenen oppervlakten veilig begaanbaar moeten zijn. In dit geval is het specifieke benodigde reinigingsregime om het plein altijd schoon te houden niet realistisch.

Tip voor de gemeente: gele waarschuwingsbordjes met ‘Slippery when dry’.

JEFFREY STUIVER

Eind maart won Jeffrey Stuver tijdens Skills The Finals de gouden plak bij de vakwedstrijd stukadoren en mag zich sindsdien Nederlands kampioen noemen. De leerling van het Koning Willem 1 college werkt bij NOA-lid Stucadoorsbedrijf R. van der Heijden BV uit Geffen. Komende maanden traint hij keihard voor de World Skills, die eind augustus plaatsvinden in Kazan, Rusland.

Jeffrey is ontzettend gemotiveerd om zijn vak te promoten. Hij is nog leerling, maar heeft al een uitstekende beheersing van alle stukadoorswerkzaamheden. Moeilijkheid is dat tijdens de World Skills de opdracht voor een groot deel uit wandmontagewerk bestaat. “Volgens de organisatie is daarvoor gekozen, omdat in veel landen deze werkzaamheden in één beroep worden gecombineerd”, legt docent Wiel Hustin uit. “De meningen verschillen daarover, maar het is wat het is, dus wordt Jeffrey nu speciaal getraind in wanden bouwen, tekening lezen en dunpleisteren. Het is mooi om te zien dat Jeffrey zelf al zijn vrije tijd in de training stopt, maar ook hoeveel mensen bereid zijn om hem op speciale onderdelen te trainen. Fabrikanten, docenten én bedrijven in de regio helpen bij de training.”

280 uur trainen

Van 22 tot en met 27 augustus zal Jeffrey het tijdens de World Skills opnemen tegen andere kampioenen van over de hele wereld. Hiervoor reist hij samen met docenten Henk van Gils en Wiel Hustin van het KW1-

college uit Den Bosch naar Kazan in Rusland. Hij moet hiervoor tenminste 280 uur op zijn vakgebied trainen en krijgt vanuit de organisatie ook nog teambuilding en presentatietechnieken.

“Ik ga om te winnen!”

Jeffrey zelf is heel nuchter over zijn nieuwe titel en al het extra werk wat dit nu met zich meebrengt: “Tja, wat moet ik er over zeggen? Ik doe het allemaal voor DE wedstrijd. Gaaf toch? Ik wist van tevoren dat ik heel hard moet trainen, mocht ik het halen. Dat lukte, dus nu ga ik er vol voor. Niks geen Olympische gedachte, dat meedoen belangrijker is dan winnen! Ik krijg extra les in wanden monteren, want dat doe ik nooit en mag met een calculator meekijken naar tekeningen van allerlei projecten, zodat ik goed leer tekening lezen. Heel belangrijk, want ik weet van tevoren niet wat ik in Kazan moet gaan maken en dan kan ik daar aan de hand van de tekening snel mijn werkmethode bepalen en direct goed aan de gang. Ik ga naar de World Skills om te winnen!”

DERLANDS MPIOEN UKADOREN

Netjes én snel

Werkgever Rinie van der Heijden is trots op zijn leerling: “Na de middelbare school, waar hij bij zijn oom in het spackspuitbedrijf stage had gelopen, kwam hij bij mij, omdat hij echt allround stukadoor wilde worden. Ik bleek een talentje in huis te halen, want hij leerde heel makkelijk. Natuurlijk is hij nog leerling, maar ik kan hem af en toe al een dagje alleen op pad sturen, dan komt dat al prima in orde. Toen hij vertelde dat hij aan de vakwedstrijd mee wilde doen, hebben we er eerst nog een lolletje om gemaakt; hij haalt altijd wel achten op school, maar moesten toch eens zien wat hij er van zou bakken.... Tijdens de Skills werkte hij netjes en snel, net als hij in ons bedrijf doet, maar wij maken niet zo vaak lijstwerk enzo, dus dat moet hij echt van school hebben. Superleuk voor hem dat hij won en nu zoveel bij kan leren. Hij is goed gemotiveerd en een voorbeeld voor vele jongeren.”

14, 15 EN 16 MEI

Beurs Monument - Brabanthallen

15 MEI

Cursus NOA-voorjaarsprogramma
- werken met gipsputmachines

16 MEI

Cursus NOA-voorjaarsprogramma
- VOL-VCA

16 EN 17 MEI

Cursus NOA-voorjaarsprogramma
- Klantgericht werken

22 MEI

Cursus NOA-voorjaarsprogramma
- Verplichte RI&E in één dag op weg

24 MEI

NOA Ledenraad

4 JUNI

Cursus NOA-voorjaarsprogramma
- Naadloze akoestische plafonds

5 JUNI

Cursus NOA-voorjaarsprogramma
- Sgraffito

6 JUNI

Cursus NOA-voorjaarsprogramma
- Functionerings- en beoordelingsgesprekken

Vorige maand vond bij NOA voor leden van de hoofdsector Stukadoors & Afbouw, met medewerking van diverse fabrikanten, een 'ondergrondmiddag' plaats. De insteek was om met elkaar door te nemen hoe de verschillende ondergronden het beste kunnen worden voorbereid en afgewerkt voor een kwalitatief goed resultaat. Een opfrismiddag hoe materialen te gebruiken en met ondergronden om te gaan, omdat in de praktijk materialen en ondergronden ten opzichte van richtlijnen anders worden gebruikt.

De themamiddag begon in de vergaderruimte van het NOA-Afbouwcentrum. Alle meewerkende producenten hadden een korte lezing voorbereid hoe hun producten te gebruiken, of ondergronden af te werken. Hierop volgde een intermezzo met vragen en interactie/discussie vanuit de zaal over het hoe en waarom.

Knauf trapte af over ondergrondbeoordeling en sneldrogende mortels om deze daarna snel verder te kunnen afwerken. Bij het vragenrondje werd direct duidelijk dat een betonlook of sierpleister afwerking niet over één kam moet worden geschoren met tegelwerk. Hoewel het allemaal decoratieve eindafwerkingen zijn, moet er toch secuur worden gekeken naar de noodzakelijke droogtijden: die sneldro-

gende mortels zijn na 4 uur overtegelbaar, maar voor een finishlaag of andere afwerking is een minimale droogtijd van 48 uur nodig.

Cosmar bood vervolgens uitleg over de verschillen van voorbehandelingen van diverse ondergronden. De aanwezigen luisterden aandachtig naar de verschillen tussen mechanische en chemische hechting. Bij ruwe oppervlakken haken de verschillende materialen bij laagopbouw en droging in elkaar, waardoor er een mechanische verbinding tussen de twee materialen ontstaat. Bij een chemische hechting wordt op moleculair niveau een verbinding gemaakt tussen de verschillende materialen. Dit gaat een chemische reactie aan. Hierop volgde wederom een leuke discussie over de te

De stukadoorsleden luisterden aandachtig naar alle producenten en stelden direct hun vragen.

In de praktijkruimte konden vervolgens de diverse producten worden bekeken.

gebruiken hechtmiddelen, wanneer wel/niet voorbehandelen en op welke ondergrond en voor welke afwerking het juiste middel gebruikt kan worden.

Gyproc behandelde een dunpleistersysteem voor gipskartonplaten en ging specifiek in op het afwerken van naden en in/uitwendige hoeken. Traditioneel wordt dit met een gaasbandje gedaan, maar tegenwoordig biedt papierband voordeel, want dit is veel sterker. Hierop volgde snel een levendige discussie bij de aanwezigen over de afwerking en montage van de platen. Wat werkt sneller? Welk systeem is kwalitatief beter en hoe worden de afwerkingsniveaus door iedereen gezien?

Fermacell bracht de Do's en Dont's bij het werken met gipsvezelplaten. Deze statische beplating kan eenvoudig gelijkmd worden, maar dan is het wel belangrijk dat de naden 5 mm open staan en er achterhout wordt geplaatst. Gaas op de naden is niet nodig. Er was veel openheid en er kwamen veel vragen over het verwerken en afwerken van gipsvezelplaten ten opzichte van gipskartonplaten. Bij diverse aanwezigen gingen de ogen open over de toepasbaarheid en mogelijke afwerkingsmethodes van de gipsvezelplaten.

Last but not least vertelde Ardex over de know how en afdichtingen onder decoratieve technieken. "Want waar en op welke manier zet je die als beste?" was voor velen een vraag. Bovenop het systeem, in plaats van mee te beginnen. De kimbandafdichting in badkamers moet juist niet op de constructie, maar zo dicht mogelijk tegen de afwerklaag aan worden gezet. Ook werd er door Ardex

verteld hoe hun producten toe te passen zijn als tussenlaag bij verschillende ondergronden en afwerkingen. Kortom, bij deze sessie was de presentatie en discussietijd te kort.

Er waren heel veel praktijkvragen, die meteen na iedere sessie met de fabrikanten en de vele jaren aan ervaring in de zaal werden doorgenomen. Vooral badkamer gerelateerde zaken, daar kon nog uren over worden doorgepraat. Het belang van goed kitten werd besproken, maar ook hoe je nu om moet gaan met een hoek, die door de aannemer voor het gemak even zo'n 5 centimeter breed met pur is dichtgezet. Ook werd er een interessante discussie gevoerd over de garantie die leveranciers geven als het voorgeschreven systeem wordt gehanteerd; hoe zit dat als je goed hebt voorgestreekt, maar met een andere gips hebt afgewerkt? Leden, die de themamiddag niet bijwoonden, hebben echt wat gemist.

In de praktijkruimte van het NOA-Afbouwcentrum waren een aantal democellen ingericht en ook standjes geplaatst. Hier werden de verschillende producten getoond en gedemonstreerd, die tijdens de lezingen waren besproken. De deelnemers aan de themamiddag konden zodoende meteen hun individuele praktijkvragen stellen en gevoel krijgen bij de toe te passen producten. Om een goede ondergrond te leggen voor de afsluitende netwerkbordel, was daarbij ook gezorgd voor een Italiaans buffet. Zoals dat automatisch gaat als je een groep stukadoors bij elkaar zet, werd er nog lang nagepraat over alle technische (on)mogelijkheden en andere actualiteiten in stukadorend Nederland.

Nieuwe leden

BM Techniek B.V.

Slunterweg 50
6712 BW Ede
T 0318 - 65 02 67

Bouwservice Freek

De Wulp 27
7671 ZM Vriezenveen
M 06 - 37 55 02 36

Bruizt B.V.

Proostwetering 103E
3543 AC Utrecht
T 030 - 751 07 41

D&T Stucadoors VOF

Maria van Bourgondiëstraat 4
5346 PV Oss
M 06 - 25 02 12 79

DHT Bedrijfsvloeren B.V.

Woudweg 1 a
7395 SH Teuge
T 055 - 303 42 80

Ecobouwen B.V.

Hoogstraat 6
7227 NJ Toldijk
T 0575 - 43 23 31

Gipsfinish Montage

Lijsterlaan 75
9411 JC Beilen
T 0593 - 52 36 90

Heidri B.V.

Boskoop 26
5721 TZ Asten
T 0493 - 35 20 50

IXFLOORS

Van Coehoornstraat 26
5916 PH Venlo
M 06 - 38 53 92 42

Leen van Zijdam vloertechniek BV

IJsbout 21
6669 GM Dodewaard
M 06 - 15 96 78 64

Memorinda

Hoogewei 3
4464 AN Goes
M 06 - 22 75 25 65

QUADRUN-AFBOUW B.V.

Burgemeester Hoogenboomlaan 30
1718 BJ Hoogwoud
M 06 - 55 34 56 06

ReVo Stuc

Zandburen 24
1777 CS Hippolytushoef
M 06 - 24 87 19 83

Special Finish

Penningkruid 7
1441 XW Purmerend
T 0299 - 77 06 00

Van Ginkel Afbouwbedrijf B.V.

De Hooge Hoek 34
3927 GG Renswoude
T 0318 - 57 40 29

Van Zon Stuc

Staatsmanlaan 31
8014 TW Zwolle
M 06 - 15 86 93 70

DE AFBOUWVAKDAG, DAAR MOET U ZIJN!

Het excuus dat u niet heeft geweten dat er dit jaar een breed opgezette AfbouwVakdag werd gehouden, zal niemand kunnen gebruiken om zijn of haar absentie te verdedigen. De organisatie heeft op het gebied van publiciteit er alles aan gedaan om het onder ieders aandacht te brengen.

Ook NOA Verzekeringsdienst was aanwezig op de bijzondere locatie in de Werkspoorkathedraal te Utrecht. De locatie was opgedeeld in “expertisewijken” en zoals onze naam aangeeft, mochten wij een plekje bemensen in de wijk “diensten”. Gelukkig wisten vele bezoekers onze stand te vinden. Een prima moment om in een wat andere setting de diverse onderwerpen te bespreken. Zo zijn er toch wel veel ondernemers die de presentaties van zowel De Amersfoortse als Atradius hebben gemist. De slogan van de Amersfoortse “goede afbouw begint met goed onderhoud” kreeg een vervolg over op welke wijze deze verzekeraar innovatief bezig is en dit onder andere vertaalt naar verzekeringsproducten voor zowel de werkgever als de werknemer. Kredietverzekeraar Atradius gaf haar visie op de bouwsector en memoreerde een aantal aandachtspunten die u zeker ter harte zou moeten nemen. Heeft u interesse om hierover nog

eens met elkaar van gedachten te wisselen dan houden wij ons aanbevolen.

Brandverzekering

Een onderwerp waar ook over gesproken werd, was de brandverzekering. Veel verhuurders (maar ook huurders) worden al enige tijd geconfronteerd met diverse clausules binnen hun verzekering. Zo dient buitenopslag op een minimale afstand van 5 of 10 meter van het pand plaats te vinden. Dient de elektrische installatie te voldoen aan een NEN-normering en moet u specifieke maatregelen nemen bij brandgevaarlijke werkzaamheden. Voldoet u niet aan die eisen/maatregelen dan heeft u geen dekking of hoge eigen risico's, tenzij u bewijst dat de schade niet vergroot is door het niet voldoen aan deze eisen/maatregelen. Leest u uw polis er nog eens op na. En onderneem actie richting uw tussenpersoon of verzekeraar als u niet kunt voldoen aan het gestelde. Komt u er niet uit

neem dan gerust nog even contact met ons op. En bent u toch uw brandverzekering aan het bekijken, check dan ook de verschillende soorten waardebegrippen die omschreven staan. Zowel op polis- als schade technisch gebied. Wacht de calamiteit niet af om er achter te komen of u wel de juiste waardes heeft opgegeven en uw verwachtingen bij een uitkering aldus niet uitkomen.

Peter Schoonderwoerd
NOA Verzekeringsdienst
T 030-25 49 114
E peter.schoonderwoerd@wuthrich.nl
W www.wuthrich.nl

**Op NOA.nl vind je heel veel informatie.
Voorbeelden, tips, uitleg en statistieken.
Om je te helpen succesvol te ondernemen.
Onderstaande nieuwe items op NOA.nl moet
je zeker bekijken en gebruiken.**

Bedrijfspagina

Deze NOA-leden pimpten hun pagina

BE Vloer en Visie
Berkers Vloerenbedrijf
Opstap
Stukadoorsbedrijf De Nijs
Plaveka
Afbouwbedrijf Stöteler
Stucadoorsbedrijf Serno
Van Berlo bedrijfsvloeren
Van Oirschot Natuursteen
G. Pikkert
DeStukadoor.com
Biesmans
IJsselmonde
Uzimet
Vaantje Totaalafbouw
Helmex
Sensues
Van Baren
Ed Pörteners
Romme
Wouters Totaal Afbouw
M. van der Looy
Zeeland
Memorinda
Hellevoort
Van Zon Stuc
Schuurmans
Quadrum
DHT Bedrijfsvloeren

nieuws

Nieuwe Meester stukadoors

Stukadoors, die zich tot het hoogste niveau van vakmanschap willen ontplooiën, volgen de opleiding tot Restauratiestukadoer. Een intensieve driejarige praktijkopleiding, specifiek voor decoratieve en restauratietechnieken. Zaterdag 6 april 2019 mochten Gerwin Alting en Jacob Langenburg, na nog een extra scholingsjaar, hun felbegeerde diploma in ontvangst nemen.

Vakbeurs MONUMENT

Het Neerlandsch Stucgilde is samen met de Terraz-zovakbroeders met een stand aanwezig op de vakbeurs MONUMENT, op 14, 15 en 16 mei in de Brabanthallen in Den Bosch. MONUMENT is de vakbeurs die zich specifiek richt tot professionals betrokken bij Nederlands monumentaal erfgoed en eigenaren daarvan.

downloads

Meerwerkopdracht

In de offerte, overeenkomst of toepasselijke voorwaarden kan meer- of minderwerk beschreven staan. Voordat u meerwerk, of juist als u uit coulance herstelwerkzaamheden uitvoert, is het verstandig om deze werkzaamheden schriftelijk te bevestigen, gebruik daarvoor onze handige tool.

Eigen risico verklaring

Als ondernemer hebt u een waarschuwingsplicht. Helaas ontstaan er in de praktijk teveel problemen doordat achteraf wordt betwist dat er is gewaarschuwd. Download voor uw werkzaamheden een eigen risico verklaring of vrijwaringsovereenkomst.

De argenta invisidoor biedt u dé oplossing voor onopvallende binnendeuren, de trend voor een tijdloos interieur met een strak en minimalistisch ontwerp.

Follow us on:

nv **Argent Alu** sa | Bankstraat 2, 9770 Kruishoutem - Belgium
T +32 (0)9 333 99 99 | info@argentalu.com | www.argentalu.com

argenta[®]
opening doors

SCHOONEWIL
de specialist in afbouw

knauf **MACHINETECHNIEK**
SERVICE DEALER

WEBWINKEL VOOR:

- Gereedschappen
- Machines
- Onderdelen

Strooijonkerstraat 15
1812 PJ ALKMAAR
072 - 2000134

www.schoonewiltechniek.nl

Bedrijvenweg 36
7442 CW NIJVERDAL
0548 - 365207

KNAUF INSPECTIELUIKEN

Maakt onzichtbare installaties bereikbaar

Soms ontkomt u er niet aan om noodgedwongen een opening in uw vakkundig opgebouwde en afgewerkte wand of plafond te maken. Bepaalde installatieonderdelen die netjes zijn weggewerkt, moeten nu eenmaal bereikbaar blijven.

Een dergelijke opening kan per definitie niet naadloos overgaan in het wand- of plafondoppervlak. Maar er is een kwalitatieve oplossing. De Knauf Revo en F-Tec inspectieluiken sluiten perfect vlak en houden de naden zo klein mogelijk en bovendien perfect verdeeld over de vier zijden. Voor de minder representatieve ruimten vullen de meer economische luiken uit de basis-serie het assortiment perfect aan. Aan de andere kant omvat het assortiment Knauf inspectieluiken een veelheid aan oplossingen met diverse bijzondere bouwfysische prestaties, zodat voor elke ruimte en elk bouwelement een passende oplossing kan worden geboden.

Meer weten? Kijk op knauf.nl/inspectieluiken

BASIS SERIE

Standaard inspectieluik voor wand- en plafondtoepassing

- Verzinkt staal, wit gelakt
- Geen bouwfysische eigenschappen
- Voordeligste oplossing
- Diverse standaard formaten

REVO SERIE

Inspectieluik voor wand- op plafondtoepassing

- Geeloxeerd aluminium frame
- Ingelijmde Diamond Board vulling
- Incl. doorvalbeveiliging
- Diverse standaard maten (maatwerk mogelijk)
- Afwijkende uitvoeringen mogelijk:
 - 30 tot 90 minuten brandwerendheid
 - Geperforeerde Cleaneo platen
 - Met slot (vierkantsleutel of rondcilinder)
- Standaard geschikt voor constructies van 9,5mm tot 25mm dik

F-TEC SERIE

Inspectieluiken met specifieke functie

- Universeel geschikt voor voorzet-, scheidingwand en plafond (m.u.v. brandwerende luiken voor schachtwanden)
- Voor diverse specifieke functies:
 - Brandwerende schachtwand (30 en 90 minuten)
 - Spatwaterdicht
 - Lucht-, stof- en rookdicht
 - Desinfectiemiddel bestendig
- Incl. doorvalbeveiliging en ingeschroefde Diamond Board vulling
- Optioneel met slot (vierkantsleutel of rondcilinder)

